

Nešto veliko što je Ljubav (X): Hod s Kristom prema punini Ljubavi

„Put je sažet u jednu riječ:
ljubiti, (...) imati veliko srce,
osjećati brigu onih oko sebe,
znati oprostiti i razumjeti:
žrtvovati se, s Isusom Kristom,
za sve duše" (sveti Josemaría).

16.07.2019.

„Budući da je ljubio svoje koji su na svijetu, ljubio ih je do kraja" (Iv 13,1).
Tako sveti Ivan u svoje Evanđelje

uvodi neviđenu gestu koju je Isus učinio prije početka pashalne večere, kada su svi već sjedili za stolom: „usta od večere, odloži haljine, uze ubrus i opasa se. Nalije zatim vodu u praonik i počne učenicima prati noge i otirati ih ubrusom kojim je bio opasan." (Iv 13,4-5).

Isus pere noge apostolima. Krhki ljudi, izabrani da budu temelj Crkve. Svi su osjetili strah u oluji na jezeru, sumnjali su u Učiteljevu sposobnost da nahrani golemo mnoštvo, žestoko su raspravljali tko će biti najvažniji u Kraljevstvu. Oni su također počeli osjećati patnju nasljedovanja Krista: nisu pobjegli, kao mnogi drugi, nakon govora o Kruhu života u sinagogi u Kafarnaumu, pratili su ga na njegovim dugim putovanjima kroz zemlju Izraelovu i znaju, jer to percipiraju u okolini, da ima onih koji priželjkuju njegovu smrt.

Petar zapanjeno promatra što se događa. On to ne može razumjeti i buni se. „Gospodine! Zar ti da meni pereš noge? Odgovori mu Isus: »Što ja činim, ti sada ne znaš, ali shvatit ćeš poslije.« Reče mu Petar: Nećeš mi prati nogu nikada!" (Iv 13,5-8).

Iznenadujuća je radikalnost Šimunova odgovora. Ne želi odbiti: to je ljubav Gospodinova koja ga pokreće da odbije. Pa ipak, Gospodin mu pokazuje da je u krivu: „Ako te ne operem, nećeš imati udjela sa mnom" (Iv 13,8).

Kasnije ćete shvatiti

Sveti Petar je od svog prvog susreta s Učiteljem prolazio put unutarnjeg rasta, kojim je postupno shvaćao tko je Isus, Sin Boga živoga. Ali Muka Gospodnja se bliži, a put je još dug. U Cenakulu se odvija scena u dva čina, pranje nogu i ustanovljenje euharistije, kroz koje će Petar početi otkrivati do kojih krajnosti seže

ljubav Božja i u kojoj mjeri ta ljubav izaziva njega osobno. U ovom trenutku zapovijed ljubavi prema bližnjemu kao samome sebi za njega je još samo izjava, nešto što nije prodrlo u njegovo srce dubinom koju Isus želi. I zato se buni. On ne prihvaća da je Božja volja, za njegova Učitelja i za njega, život ljubavi i ponizno služenje svakom čovjeku, svakom čovjeku.

Ovo Petrovo iskustvo može se često dogoditi u našim životima. Nama je također teško razumjeti. Treba nam vremena da shvatimo najosnovnije istine. U našim su srcima velike želje za ljubavlju pomiješane s manje plemenitim namjerama. Strah nas često paralizira i usta su nam puna riječi koje ne prate djela. Ljubimo Gospodina, shvaćamo da je božanski poziv naš najdragocjeniji dragulj: toliko da smo sve prodali da ga kupimo. No, godine koje prolaze, promjene okolnosti, određene

neugodne situacije ili umor od svakodnevnog rada mogu nam pomutiti put.

Nadalje, može se dogoditi da nismo dosegнули onaj stupanj ljudske i duhovne zrelosti koja nam omogućuje živjeti svoj poziv kao put ljubavi. Naše milosrđe prema bližnjemu može biti spriječeno nekim od onih iskrivljenja koja smanjuju našu osobnu tajanstvenost: sentimentalnost, pri čemu čovjek više odgovara na svoju trenutnu percepciju stvari nego na duboki odnos s Bogom i drugima; voluntarizam, koji zaboravlja da se kršćanski život u velikoj mjeri sastoji od toga da dopustimo Bogu da nas ljubi i ljubi kroz nas; perfekcionizam, koji je sklon vidjeti ljudske nedostatke kao nešto što je strano Božjem planu.

No, upravo zato što Bog računa na naše granice, nije iznenađen niti

umoran gledajući kako kompliciramo ili unakažavamo svoj poziv. Nazvao nas je, poput Petra, grešnicima, i inzistira. „Ako te ne operem, nećeš imati dijela sa mnom”, odgovara Isus. Šimun Petar spušta svoje oružje: „Gospodine, onda ne samo noge nego i ruke i glavu!” (Iv 13,8-9). Isus zna da Petra pokreće ljubav i zato mu odgovara istom radikalnošću. Apostolovo srce odgovara žarkošću koja ga karakterizira: „Ne samo noge, nego i ruke i glava.” Riječi su to vrlo brzo izgovorene. Je li Petar bio svjestan što misli? Ono što se dogodilo te iste noći kao da nam ukazuje da nije. Kasnije će to shvatiti, malo po malo: kroz patnju muke, radost uskrsnuća i pod djelovanjem Duha Svetoga. Njegov dijalog s Isusom uči nas, u svakom slučaju, da je prvi korak u hodu prema punini ljubavi otkriti Isusovu naklonost i nježnost prema svakome; i znajte da ćemo, kroz naše

ispravljene bijede, postati sličniji Njemu.

Koraci slobode

Slijediti Isusa znači naučiti voljeti poput njega. To je put prema gore, koji je težak, ali koji je ujedno i put slobode. „Što smo slobodniji, to više možemo voljeti. A ljubav je zahtjevna: „sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi” (1 Kor 13,7)“[1]. Dok je još bio mlad svećenik, sveti Josemaría opisao je ovaj itinerar uspona do vjerne slobode: „Stepenice: Pomiriti se s Voljom Božjom, složiti se s Voljom Božjom, htjeti Volju Božju, ljubiti Volju Božju.” [2].

Rezignacija je najniža stepenica slobode. Ovo je najmanje velikodušan stav od četiri, i lako se može izroditi u duhovnu mlakost. Moglo bi se opisati kao izdržljivost bez rasta: izdržavanje radi izdržavanja; jer je „ono što mi se

dogodilo". Istina je da snaga duha, koja je glavna vrlina, dovodi do borbe, otpora; i zapravo čini da raste sloboda, jer čovjek razumije i želi dobro za koje se bori. Rezignacija, međutim, ne vidi dobro, ili ga opaža tako nejasno da ne uspijeva proizvesti radost. Ponekad, čak i kroz duži period, može nam biti teško prevladati takav stav. Ali kad se netko definitivno smiri, malo-pomalo ga obuzima tuga.

Prilagođavanje Volji Božjoj izražava vrhunsko stanje: prilagođava se formi, prilagođava se stvarnosti. Tu usklađenost ne treba brkati s onom koja je tipična za osrednju osobu, koja nema snove, projekte i iluzije prema kojima bi živjela. To je prije realan stav onoga koji zna da je svaka dobra želja Bogu ugodna. Tko god se prilagodi ovom smislu, uči ulaziti, malo po malo, u božansku logiku, kako bi se uvjerio da sve djeluje zajedno na dobro onih koji

ljube Boga (usp. Rim 8,28). Sveti Josemaría ponekad je to raspoloženje prema Očevom planu izražavao biblijskom slikom: „Gospodine, pomози mi da budem vjieran i poslušан, *“sicut lutus in manu figuli”* – kao glina u rukama lončara. – Tako neću biti više ja koji živim, nego ćeš biti Ti, Ljubavi, koji ćeš živjeti i raditi u meni.“[3].

Već se može naslutiti kako je taj proces usklađivanja s voljom Božjom pozvan da poleti, u trenutku kada počinjemo željeti volju Božju: „u meni ćeš živjeti i djelovati, Ljubavi." Okolnosti i ljudi koje nismo odabrali postaju sami po sebi dragi jer su dobri: odlučujemo ih "izabrati". „Bože moj, ja biram sve"[4], rekla je sveta Terezija iz Lisieuxa. Shvatila je, zajedno sa svetim Pavlom, da „ni smrt ni život, ni anđeli ni vlasti, ni sadašnjost ni budućnost, ni sile, ni dubina ni visina, ni ikoji drugi stvor neće nas moći rastaviti od ljubavi

Božje u Kristu Isusu Gospodinu našem” (Rim 8,38-39). Tako otkrivamo, usred nesavršenosti stvari, ono “nešto sveto” što kriju situacije[5]. Slika Božja postaje nam vidljivija u drugima.

Natopljen Kristovom krvlju

Posljednji korak u ovom osobnom rastu stavlja ljubav na prvo mjesto. Time ulazimo, kako nas uči sveti Ivan, u srž kršćanske objave: „spoznali smo ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali smo u nju” (usp. 1 Iv 4,16). Nakon što je svojim apostolima oprao noge, Gospodin im objašnjava zašto je to učinio: „Primjer sam vam dao” (Iv 13,15). Sada su spremni čuti novu Zapovijed: „Kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedni druge” (Iv 13,34). Riječ je o učenju ljubiti s najvećom Ljubavlju, do te mjere da se da vlastiti život, poput Njega: „Zbog toga me i ljubi Otac što polažem život svoj da ga

opet uzmem. Nitko mi ga ne oduzima, nego ja ga sam od sebe polažem.” (Iv 10,17-18). Ono što je svojstveno kršćanskoj ljubavi je davanje, napuštanje sebe, strastveno prepuštanje stvarnosti koju je Bog Otac želio za svakoga od nas. To je ljubav prema Božjoj volji: radosna i kreativna afirmacija koja nas iznutra tjera da izađemo iz sebe; odluka koja je, paradoksalno, jedini način da se istinski pronađemo: „tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga” (Mt 16,25).

Ta se ljubav, međutim, ne sastoji od „neke vrste ekstremnog moralnog napora (...), višeg stupnja humanizma”[6]. Novost nove zapovijedi „može proizaći samo iz dara zajedništva s Kristom, iz življenja u njemu”[7]. Iz tog razloga, u isto vrijeme kada im objavljuje novu zapovijed, Gospodin svojim apostolima daje sakrament ljubavi.

Od tog trenutka Euharistija je u središtu kršćanskog života: ne suočavamo se s teoretskom istinom, nego s pravom životnom potrebom[8].

„Kristova ruka nas je uzela s žitnog polja: sijač stiće šaku pšenice u svojoj ranjenoj ruci. Kristova krv kupuje sjeme, natapa ga. Tada Gospodin baca tu pšenicu u zrak, da ona, kada umre, postane život i, potonuvši u zemlju, sposobna je umnožiti se u zlatno klasje»[9].

Možemo se predati jer živimo natopljeni Kristovom krvlju, koja nas tjera da umiremo sami sebi, da donosimo obilan plod radosti i mira oko sebe. Naše sudjelovanje u Isusovoj Žrtvi i naše klanjanje njegovoj stvarnoj prisutnosti u Euharistiji vode, bez prekida, ljubavi prema bližnjemu. Stoga „tko nije vjeran božanskom poslanju darivanja sebe drugima, pomažući im da upoznaju Krista, teško će moći

razumjeti što je euharistijski kruh". I obratno: „Da bismo cijenili i ljubili Svetu Euharistiju, potrebno je slijediti Isusov put: biti pšenica, umrijeti za sebe, uskrsnuti puni života i donijeti obilan rod: stostruk!“[10]

Euharistijska koherentnost

„Isus hoda među nama kao što je hodao u Galileji. Prolazi našim ulicama, zastaje i gleda nas u oči, bez žurbe. Njegov poziv je privlačan, fascinantno je“[11]. Kad netko odluči hodati uz njega, živjeti u zajedništvu s njim, život je osvijetljen i malo-pomalo poprima pravu "euharistijsku koherentnost"[12]: ljubav i blizina koju primamo od njega dopuštaju nam da se darujemo drugima kao što je On dao Sebe. Tako se postupno otkrivaju i otklanjaju prepreke koje priječe rast Kristove ljubavi u nečijem srcu: sklonost ulaganju minimalnog napora u

ispunjavanju svojih dužnosti; strah od prekomjerne ljubavi i služenja drugima; nedostatak razumijevanja granica ljudi; arogancija koja zahtijeva priznanje naših dobrih djela od strane drugih zamagljujući ispravnost namjere.

Sveti Josemaría je ganuto govorio o radosnom životu onih koji se predaju Kristu i vjerno ustraju u nasljedovanju njegova poziva. „Taj put je sažet u jednu riječ: ljubav. Voljeti znači imati veliko srce, osjećati brige onih oko nas, znati opraštati i razumjeti: žrtvovati se, s Isusom Kristom, za sve duše“[13]. Znamo da je to nešto što nadilazi naše mogućnosti. Zato trebamo često moliti Gospodina da nam podari srce kakvo je njegovo. Dakle, „ljubimo li Kristovim srcem, naučit ćemo služiti i branit ćemo istinu jasno i s ljubavlju (...). Samo reproducirajući taj Kristov Život u sebi, možemo ga prenijeti drugima. Samo iskusi

smrt pšeničnog zrna, moći ćemo raditi u utrobi zemlje, preobraziti je iznutra, učiniti je plodnom»[14]. Ovo je put vjernosti koji je, budući da je put ljubavi, i put sreće.

[1] F. Ocáriz, Pismo, 9-I-2018, br. 5.

[2] Sveti Josemaría, Put, br. 774.

[3] Sveti Josemaría, Kovačnica, br. 875. Usp. Jr 18,6: „Kao što je glina u lončarevim rukama, tako si i ti u mojoj ruci.”

[4] Sveta Terezija iz Lisieuxa, Povijest jedne duše, 1.

[5] Usp. sveti Josemaría, Razgovori, br. 114.

[6] J. Ratzinger-Benedict XVI., Isus iz Nazareta. Od ulaska u Jeruzalem do

uskrsnuća, Encuentro, Barcelona, 2011, str. 81.

[7] Ibidem, str. 82.

[8] Usp. Sveti Josemaría, Susret s Kristom, br. 154.

[9] Ibidem, br. 3.

[10] Ibidem, br. 158.

[11] Francisco, Christus vivit (25. ožujka 2019.), br. 277.

[12] Usp., Ap. 83.

[13] Susret s Kristom, br. 158.

[14] Idem.

Paul Muller

veliko-sto-je-ljubav-xi-hod-s-kristom-
prema-punini-ljubavi/ (7.08.2025.)